

Helse og omsorgsdepartementet

Oslo, 15. oktober 2021

Høring om endringer i pasientjournalloven mv. Nasjonal digital samhandling til beste for pasienter og brukere

Pensjonistforbundets uttalelse er på vegne av Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene (Postens Pensjonistforbundet, Fagforbundet pensjonistutvalg, Telepensjonistenes Landsforbund, jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbundet, Statens Vegvesens pensjonistforbund og LO-pensjonistutvalg).

Høringsnotatet omhandler to saker:

1. Lovendring som gir hjemmel til å etablere en nasjonal infrastruktur for samhandling.
2. Adgang til å bruke automatiserte vedtak.

Etablering av en nasjonal infrastruktur

Departementet foreslår en ny bestemmelse i pasientjournalloven §10:

«Kongen i statsråd kan gi forskrift om nasjonal datainfrastruktur for digital samhandling. Datainfrastrukturen kan omfatte journalopplysninger og annen informasjon som benyttes i samhandling for å yte, administrere eller kvalitetssikre helsehjelp til enkeltpersoner og som er hentet fra registre som er hjemlet i en annen lovbestemmelse.»

Pensjonistforbundet oppfatter det slik at dette ikke dreier seg om hvilke opplysninger som skal kunne deles, men at opplysninger skal kunne deles i en nasjonal infrastruktur for samhandling. Videre at forslag om hvilke opplysninger som skal kunne deles, kommer senere.

Pensjonistforbundet er enig i behovet for å gjøre nødvendige og relevante opplysninger lett tilgjengelig for behandlende helsepersonell. Det er avgjørende for pasientenes sikkerhet, og for at de skal kunne få forsvarlig behandling. Høringsnotatet beskriver alle de tiltak som er iverksatt og planlagt for å realisere dette. For å etablere en nasjonal infrastruktur for digital samhandling mener departementet at man trenger en ny lovhjemmel for å fastsette forskrifter på området.

Pensjonistforbundet støtter dette forslaget slik at man får etablert et system som sørger for effektiv deling av viktige opplysninger.

Adgang til å bruke automatiserte vedtak.

Departementet foreslår en mer generell adgang til å fatte automatiserte enkeltvedtak. Det foreslås endringer i pasientjournalloven § 11 og folketrygdloven § 21-11a. Departementet foreslår at slike vedtak kan fattes når avgjørelsen er lite inngripende. Pensjonistforbundet er skeptisk til dette. For det første er det lite konkretisert hva det betyr at en avgjørelse er lite inngripende. For det andre oppfatter vi det slik at dersom pasienten/ brukeren er uenig i vedtaket, må hen klage på vedtaket på vanlig måte. Det er unødvendig byråkratisk. Pensjonistforbundet mener det bør være slik at pasienten/ brukeren kan kreve å få en faktisk person til å vurdere vedtaket på nytt, uten å sette i gang full klagebehandling. Dersom vedtaket blir opprettholdt, må pasienten/ brukeren selvfølgelig ha full rett til å klage på vanlig måte.

Retten til informasjon for svake/ikke-digitale brukere

Pensjonistforbundet er bekymret for eldre pasienter/ brukere som har svak digital kompetanse. De mestrer eller nyttiggjøre seg ikke godt nok de digitale tjenestene. Det vil kunne medføre manglende innsyn/informasjon fra pasientjournaler osv. Det bør derfor i forskriften tas inn en bestemmelse om hvordan retten til informasjon, innsyn osv. for denne grupper skal bli ivaretatt på linje med de digitale brukerne.

Personvern

Hoveddelen av forslagene dreier seg om å legge til rette for en nasjonal digital datainfrastruktur for effektiv samhandling mellom de ulike aktørene og komponentene innen helse- og omsorgstjenestene. Alle pasienter og brukere er forskjellige, og har ulike ønsker og behov. En nasjonal digital infrastruktur er viktig for at tjenestene skal kunne håndtere disse ulikhetene. Men det er også viktig at personvernet ivaretas. Endringen i lovgivningen må sikre en trygg samhandling i tjenestene og de ulike sider ved personvernet vektlegges i det videre lovarbeidet.

Konklusjon

Pensjonistforbundet støtter forslaget om en nasjonal digital samhandling av pasientjournalen. Vi mener at dette kan bidra til at pasientene/brukerne får etablert et journalsystem som sørger for effektiv deling av viktige og nødvendige helseopplysninger som er viktig for pasientenes sikkerhet, og for at pasientene skal kunne få forsvarlig behandling. Pensjonistforbundet mener imidlertid at hensynet til rett til informasjon/innsyn for svake/ikke-digitale pasienter/brukere må ivaretas. Pensjonistforbundet er skeptisk til forslaget om helautomatiserte enkeltvedtak.

Vennlig hilsen

Jan Davidsen
Forbundsleder

Anne Hanshus
Seniorrådgiver helse